

Foto. 1987

Milaga
17001 - 29.207 - 29.593

S l ä k t k r ö n i k a

1.

berättad av

Faster Sissi

vid ett släktmöte på Henstad, lördagen den 23 september 1972.

För 19 år sedan hade vi en släktträff hos Olle och Elsa på Drottninggatan. Då hade Sture forskat i Modéns-släkten och kommit på många förgreningar ända upp i 15-1600 talen. Vi som var med på det släktmötet har ju fått papper på de släktgrenarna.

Nu skall jag berätta litet, som jag hört berättas och även själv upplevat. Då skall vi gå till ett par, som vi alla här direkt eller genom ingifte kan känna oss släkt med, Markus och Matilda Modén, n pappa och mamma.

Pappas far var folkskolläraren och klockaren Per Modén d.y., som bodde i norra Branäs, en by på västra Klarälvsstranden i Dalby socken. Hans mor var Ingegerd Markusdotter, som kom från Gunneby litet längre norrut i Dalen. De hade 10 barn av vilka 9 st. blev vuxna. Pappa var äldst av dem och var född 1853. Per Modén var mycket musikalisk och som klockare skötte han ju musiken i kyrkan. Han var även känd som en duktig fiolspelarare. Det sägs, att om han var med på bjudningar och tog fram fiolen och började spela, kunde ingen sitta still. Där fanns "takter". Pappa hade ärvt sin fars musikintresse. Det berättas att han fick spela utgångsmarschen i kyrkan, då han var 12 år. Han lärde sig också spela horn hemma. På senare år spelade han även fiol, flöjt och klarinett. Men jag har inte hört talas om några musiklektioner mer än för sin far. Han var självlärd. Efter konfirmationen och slutad folkskola fick pappa resa till Karlstad och gå i läroverket. En kusin på hans mors sida fick också följa med. Med dessa båda pojkar följde pappas yngsta faster Johanna. Hon var född 29 febr. 1844. Hon skulle nu hushålla för dem, och kom sedan att ha skolhushåll för skolpojkar i ett par generationer. När jag började minnas henne, bodde hon V. Haga ll. (Åttkantsgatan). Det var faster i Haga eller "faster Haga", som hon allmänt kallades. Hon var en fin och from gammal dam. Sträng men aldrig med hårda ord. Hon fordrade ordning och hyfs av sina pojkar och den som ej rättade sig efter hennes regler fick ej bo där. Hon tyckte om musik och jag minns hur hon med förtjusning berättade om när hon hörde John Forsell sjunga "Den store vide flock" i domkyrkan. Hon älskade katter och när jag var barn såg hon en stor lurvig katt, "Murvel" som vi alltid skulle hälsa på, då vi kom till faster. Han satt på hennes arm och sträckte fram tassens åt oss. - Ja - pappa tog studenten i Karlstad 1876 och kom till Uppsala. År 1882 tog han fil. kand. och blev från 1883 extra lärare i Karlstad.

Så ska jag tala om mamma. Hennes far var Per Pollack, förvaltare vid Uddeholm. Och modern var Sigrid Amundsdotter från Likenä, De bodde på Likenä, som ligger några km. söder om Dalby kyrka. De fick 5 döttrar, varav en dog som barn, samt en son, som blev vår morbror Erik. Mamma var den yngsta av flickorna och föddes 1859. Hon föddes för tidigt och var mycket liten och klen. Det var visst inte så värst många skålpund hon vägde. Mormor ville det skulle bli nöddop. Det var barnmorskan, som förrättade dopet. Då hon frågade mormor vilket namn flickan skulle ha, svarade mormor: "Du får kalla henne vad du vill". - "Ja, då får det bli Matilda efter syster min", sa barnmorskan. Och Matilda fick hon heta, och överlevde gjorde hon ju.

Fadern dog tidigt. Mamma hade inte fyllt 5 år och morbror Erik var endast några månader. Mormor fick ej bo kvar så länge på Likaná, som var tjänstebostad, utan hon flyttade till Bada, söder om Torsby. Hon trivdes inte där, bara längtade tillbaka till Klarälvsdalen, och så småningom kom hon att bli ägare till Långav, som låg alldeles intill kyrkan söderut. Flickorna läste först hemma för guvernant, men fick sedan fara till Karlstad och gå i skola. De åkte häst ner. Den äldsta systemen Karolina blev gift med Arvid Böhlmark och bosatte sig i Stockholm. Där ha vi Böhlmark - Pukeberg. Mamma och hennes syster Anna bodde hos moster Lina och morbror Arvid och fick ta lektioner i Stockholm. Mamma i sång och musik. Hon kunde sjunga på den tiden innan hon i 20-årsåldern blev hörselskadad. Mamma har även berättat att hon, när hon som barn hälsade på hos moster Lina fick följa dem till Operan och fick sitta emellan dem på parkett. Hon var liten till växten. Morbror Arvid lär ha varit mycket förtjust i flickan. Mamma hade en vana att göra anteckningar i almanackorna och från 1890 och efter 1892 har jag alla bevarade. Från tidigare år finns endast en och det är från 1879.

Nu kan vi fråga. Hur träffades de båda unga. Jag vet ingenting, men det står i almanackan 1879 i början av september, "Markus Modén här på avskedsvisit". De hade sina hem på var sin sida om Klarälven. På den tiden fanns inga broar över älven där uppe, och det var långt mellan färjställena. De rodde nog.

Markus reste till Uppsala och Matilda var på Långav. Så får vi hoppa till 1887. Då vigdes de i Dalby kyrka den 22 augusti. Och det blev lagom att flytta in i det första hemmet, Hamngatan 6 i Karlstad, tills skolan skulle börja. Det huset finns ännu kvar. Mitt emot viadukten vid "Löfbergs lila". Där föddes deras första barn 1888 Per Olov (Olle) och nästa år kom Erik Johan Pollack (Jonne). I augusti 1890 flyttade de till Klara. Hörnhuset Sandbäcksgatan - Växnäsgatan, snett mot teatern. Det huset finns också kvar, men det stod häromdagen i N.W.T. att det snart skulle bort. Där föddes den tredje pojken Agne Bruno. Almanacksanteckningar från denna tid visar, att de ofta hade gäster bortifrån. Släktingar kom på besök, bodde där, och umgänget med vänner från staden var flitigt. Året 1893 den 7 november invigdes teatern och det var besök där ofta. Bl.a. som gavs var Frihetsbröderna, Konung för en dag, Hamlet, Kära släktet och Tiggarestudenten.

I januari 1896 blev pappa rektor i Arvika och familjen fick lå sitt hem i skolhusets övre våning. Året därpå i september föddes jag lär. Jag fick heta Sigrid efter mormor, Ingegerd efter farmor och Johanna efter faster Haga. Jag har inte många tydliga minnen från den tiden. Men när jag ser kort och läser anteckningar, så tycker jag att jag minns både personer och saker. - Jag fick i våras en bok skriven av en Arvika pojke, professor Arvid Wallgren. Han berättar där om Arvika skola vid sekelskiftet. Först hade han gått tre år i flickskolan och skulle sedan sentera in i läroverket. Han skriver "Inträdesprövningen gjordes av rektor Markus Modén. Denne allmänt omtyckte lärare fick vi aldrig såsom klassföreståndare. Då vi nådde 5:e klassen där han undervisade, hade han redan flyttat från Arvika. Trots att vi inte hade honom såsom lärare var han den av alla lärarna, som jag bäst lärde känna. Jag var bekant och lekkamrat till två av hans söner, Olle och Agne, och var ofta hembjuden gästfria i läroverket boende rektorsfamiljen. Modén var vänlig och illmötessgående mot alla och mycket omtyckt av oss pojkar. Vi som var lekkamrater till Olle och Agne lärde oss också att uppskatta deras rara och revliga mamma." Jag förstår att det var mycket gästfritt där. Det syns på anteckningarna. Och där spelades nog mycket. Pappa och mamma spelade à quatre mains.

Denna tid var pappa också ledare för sångkören i Arvika kyrka. Det var den nuvarande Arvika västra kyrka. Någon annan fanns ej då.

Arvika - tiden varade till i augusti 1902, då pappa blev adjunkt vid läroverket i Kristinehamn och då huvudlärare i matematik och fysik. Vi bodde först i en våning i hörnet av Kungsgatan - Tegelslagaregatan. Det huset är borta nu. Vårterminen 1903 var pappa sjukledig och vistades då vid Mörsils sanatorium i Jämtland. Jag tror att han blev kry efter det. På hösten inköptes gården Nya Kyrkogatan 9, som sedan blev vårt hem.

Under alla dessa år reste familjen så fort skolan var slut till det kära Dalby. Då for vi först till faster Haga och sedan med Karlstad - Munkforsbanan från Karlstad till Sjögränd. Där bytte vi tåg fast det knappast var mer än 15 - 20 min. resa kvar till Edebäck. Ett litet tåg med två bänkar i var kupé, som låstes till utifrån. I Edebäck g vi över natt på Gästgivargården, där de kände oss år från år. Klockan 5 på morgonen skulle vi ner till båten, Vingång. Nu hade vi en lång dagsresa framför oss, men vi tyckte alltid det var roligt och spännande. Skulle det vara mycket timmer i älven, skulle vi få se de samma människor som förr nere vid stranden för att ta emot frakt o.d.från ten? Det var roligt att titta ner då maskinerna kom igång. Vi kände igen maskinisten och eldaren. Vi såg på då de ibland måste peta undan stockar om det blev för tätt. Ibland hände det att en pråm var med. Där strandkanterna var höga, var det ofta en massa hål. Där flög backsvalor ut och in. På ett ställe var alltid en stor S:t Bernhardshund nere och viftade igenkännande på svansen, när någon av besättningen gick i land. Det fanns inga bryggor utan en lång landgång lades ut. Så fick vi äta middag på båten, och det var ju också spännande för oss barn. I allmänhet kom vi inte fram till Långav förrän vid 6 - 7 tiden, ibland senare om det varit lågt vatten eller mycket timmer. Vi bodde hos mormor på Långav, där också mammas systrar med familjer bodde. Där hade kusinerna roligt med varandra. De var ju äldre än jag, så jag var för liten att orka vara med på deras fotvandringar o.d. Men på bjudningar var vi alla med. Åkte trilla och såg på lysmaskarna utefter vägkanten, då vi for hem på kvällen. Vår familj hade under flera år fått bo i sätern några veckor, för att pappa behövde den friska luften för sina lungor. Där bodde vi i en liten säterstuga med ett kök och en mjölkkammare. Öppen spis i köket. Men sedan pappa varit i Mörsil, lät mormor bygga ett riktigt hus åt oss i Persbyhallasäteren, en liten bit från stugorna.

År 1904 skulle det bli ett barn till i familjen. Eftersom vi i alla fall skulle vara hos mormor på sommaren reste mamma och jag, som ännu inte hade börjat skolan, upp till mormor i början av maj och den 24 maj föddes våran lilla - bror. Pappa och pojkarna och vår duktiga Marit som skötte om familjen, kom så snart skolan var slut, ivriga och nyfikna på den lille. Han döptes däruppe till Arvid Helge. På Långav hade förut ett barnbarn till mormor kommit till världen. Det var min kusin Hillevi Otterborg, nu 90 år fyllda och bor i Uppsala. Jag hälsar på henne varje gång jag är i Uppsala, och hon vill alltid prata om Dalby, dit hon reste så länge hon orkade och morbror Erik fanns kvar på Eriksborg. Ännu en liten i släkten är född på Långav, ett barnbarnsbarn till mormor. 1916 föddes Anna Maja där. Agne hade skött egendomen under mormors sista tid. 1914 dog hon och Agne och Ragnhild gifte sig 1915 och fick sitt första hem där och var kvar tills det blev sålt. Huset är nu rivet sedan många år. På tomten ligger prästgården och församlingshemmet. Ett minne från gamla tider finns dock kvar och det är den stora björken som planterades 1862 av Erik Edgren, sväger till mormor. Nu är den fridlyst och står inom kyrkogården som har utvidgats åt det hållet. Åker ni Klarälvsdalen upp och kommer till Dalby kyrka, så stanna till litet utanför kyrkogårdsmuren.

Överdelen på portalen in till kyrkogården har morbror Erik skänkt. Går ni in så hittar ni Sigrid och Per Pollacks grav och morbror Eriks. Moster Lina och morbror Arvid Böhlmark ligger inom samma grav. Så finns Per Modén, klockaren och Johanna Modén "faster Haga" och många fler i släkten. — Men ni skall se åt det sydvästra hörnet av kyrkogården. Där står den stora björken "Dalbybjörken", som den kallas. Då skall ni äldre tänka på att i den har era pappor klättrat och lekt som barn. För de yngre blir det farfar och morfar. Och nedtill fanns den flitigt använda ringen, som skulle kastas på kroken. Den roade både äldre och yngre. Den är förstas borta nu. Björken är väldigt vid. De nedre grenarna är tjocka som stammar och själva stammen är som refflad längsmed.

Nu återgår vi till Kristinehamns hemmet. Vad hade pappa för sig när skolarbetet var över. Ja, musiken var nog det första. Han hade mycket noter. Mamma och han spelade ju à quatre mains. Det fanns symfonier av Haydn och Beethoven. Och många operor t.ex. Don Juan, Figaros bröllop. Och mycket annat. Han samlade även på böcker och band själv många. Och så fotograferade han. Det började han med redan i Arvika. Arvid Pollgren skriver om det också. "Modén var mycket intresserad av amatörfotografering, troligen en av de första i Arvika och utnyttjade ofta elevgrupper som motiv. Jag minns så väl en dag, då vi uppställdes på den plats där kyrkan senare byggdes och Modén med stativ och mörk duk över huvudet avkonterfejade oss." Pappa framkallade och kopierade själv. T.o.m. i Halla, där allt var så primitivt. Han hade en röd fotogenlampa, ett par porslinsskålar och kopieringsram. Där hade han god hjälp av Agne, som var hans trogna följeslagare och passopp. Jag antar att han bar fram vatten och tömde. Det föranledde Jonne, som alltid skulle hitta på nya namn och ord att kalla honom för "fotograf-Mattes" och "efterhärmarer-Mattes." — Pappa ritade också. Det var nog mest i yngre år. Ett porträtt av mamma hade han ritat och hade med i Uppsala och i Arvika fanns de ritade tavlorna redan, som sedan satt uppe i Kristinehamn. Men när han 1913 blev sjuklig började han måla. Medan han ännu var frisk gjorde han långa promenader med oss barn, och även mamma var med ibland. När vi gick till Björkforsen, Mellankvarn och Sannaskogen, som på den tiden var rena landet, pekade han ofta på Ärenpris, den vackraste blomman han visste. Vi kallade den för pappas blomma och sedermera när barnbarnen kom fick den heta farfars blomma. Och i Halla var det förstas långa skogspromenader. Där visade han oss på utsikterna. Bergkammarna och vid klar sikt kunde vi se Älgklinten, där norska gränsen gick. Tuggkåda kunde pojarna lära sig hitta. Jag nådde inte upp att ta de hårda gula knopparna på granstammen. Det måste vara den rätta sorten. Den andra var "görkåda", som måste spottas ut, om det blev en sådan. Pojkarna täljde pilar och pappa gjorde vattenhjul. Och "ringen på kroken" gjordes i Halla ävenså. Han gjorde tavelramar av trädgrenar till enkla tavlor till nya stugan i Halla. Så gjorde ju också Olle på Långstad.

Hemmet var gästfritt som jag sagt förut. Själv minns jag ju bara Kristinehamnstiden. En av pappas kolleger, Waldemar Nyberg kallade vårt hem "hotell Marconi". Och till "Marcie hus" kom ofta gäster. De tre stora pojarna kom ju så smänigom bort till skolor och arbeten, men de kom alltid hem, då det gick, till helger, födelsedagar och namnsdagar t.o.m. Och de kom med sina fästmor. Olle kom först med Elsa. De förlovade sig 1910. Sedan kom Agne med Ragnhild. De förlovade sig i Dalby 1913. Pappa fick vara med på de pojkarnas bröllop. Agnes var mid-sommarafton 1915 i Falun och Olles samma år i september i Karlstad. Men han fick ej se något barnbarn. Anna Maja var visserligen född, men i Dalby, som jag sagt förut, och pappa var ju i Kristinehamn och var sjuk. Han gick bort i juni 1916.

Mamma bodde sedan kvar i hemmet, som blev samlingspunkt för oss alla under 15 år. Agne och Ragnhild bodde först på Karaby utanför Kristinehamn, men kom så småningom till Henstad. Till Karlstad kom också Olle och Elsa 1920. Jonne gifte sig med Gulli och deras bröllop stod på Karaby hos Agne och Ragnhild 1918. De bodde även i Karlstad, först på Sommarro, sedan i Klara. Det kom barnbarn till stor glädje för farmor. Det blev 8 st. Efter farmors död kom 3 barnbarn till, Anders, Inga och Pelle. Det skulle ha varit 11 kusiner här idag, men en har gått bort, vår kära Karin. Mamma hade också skolpojkar inackorderade de första åren sen hon blev ensam, och så fick hon ha Anna Maja hos sig. Hon gick i skolan i Kristinehamn. Det var "hennes flicka." Helge gick först ut skolan i Kristinehamn och kom till Karlstad, och även han bodde hos faster Haga. Jag tror hon slutade året efter, med sina pojkar. De sista åren av sitt liv bodde hon i Branäs i Dalby. Hon dog 1930. Helge kom efter studenten 1922 till Uppsala. Det var roligt, då han kom hem. Mamma skrev ofta brev till sina frånvarande barn. Hon var en duktig brevskriverska. Då jag var borta kom det brev minst en gång i veckan. Hon ville nog gärna ha svar och det fick hon nog också. Jag skall läsa litet ur ett brev till mig skrivet på våren 1928. "Nu har studenterna rest, och du kan tro jag hade tre förutom Helge. Kristinehamnsborna är rädda för besväret. Det var ej mer än tandläkare Risén och guldsmed Bergströms änka, som anmält sig att ta emot gäster. Helge bad innan han for till Karlstad, att jag skulle försöka ta emot en teol.stud. Löfqvist från Uppsala jämte Skantz och de skulle få ligga i bokrummet. De skulle komma med $\frac{1}{2}$ 4-tåget och äta middag här. Vi väntade och när kl. blev 4 kommer Helge inrusande i köket och talar om att de blivit bjudna på bilskjuts och ätit middag och att han ej visste det förrän i sista stund. De gingo direkt till skolan för att ordna och komma igen kl. 8 för att spisa kvällen. Då hade Helge ännu en student med sig, som inget husrum hade fått och han skulle ligga på golvet bara han finge stanna. Jag hade lyckligtvis ett par läkan kvar och fick ligga i din soffa. Hade jag inte haft Erik (morbror Erik var på besök) kunde jag haft plats för tre studenter där uppe. Det var så roligt med dessa unga, de voro så rara och jag var inte alls generad för dem. Hela f.m. i går arbetade de på skolan och voro matfriska till middagen. Låto hård smörgås med tomater i oändlighet. En väldigt stor gös gick åt och sur mjölk. Kl. en kvart över sju gingo Anna Maja och jag till aulan ty vi hade biljetter till läktaren. Vi kom just lagom till första bänken. Det var rätt mycket folk oaktat biljetterna voro dyra 2:50 i salen och 1:50 på läktaren. De spelade alldeles utomordentligt bra allesammans och roligt var det fast jag inte kunde höra. Helge skötte sig bra och var oigenkännlig med ett långt svart skägg. Han sjöng ensam i en tablå. Tänk, att Helge kan spela så bra, som annars är så blyg, sa Dina!" (En god vän till familjen.) — Mamma älskade blommor och hade fullt i fönstren av alla möjliga sorter. Hon var ivrig att få skott av sådana hon inte hade förut. Och gav i sin tur gärna bort skott. Och hon hade tur med att få dem att blomma. Hon skriver i ett brev: "Fröknarna på Sanna förvånar sig över mina härliga blommor. Den lilla fröken sa, att hon ej kan låta bli att titta upp, när hon går förbi. Hängfuchsian var underbar tyckte hon. Mina små blom barn går det långsamt med. Det blir så många lika, 2 prinsessor, 2 mörkröda som Ragnhilds, 2 helvita, 1 lila. Ännu finns det 3 st., som jag inte vet hurudana de blir."

Mamma hade hjälp i hemmet. Det var mycket att sköta om. De äldre av er minns nog hur det var hos farmor. 7 rum och kök, tamburer, 4 trappor, vind och vindskontor. Flera uthus på gården. Och kakelugnar att elda i och kokskamin i yttre tamburen. Men hon hade stor organisationsförmåga och kunde lära upp sina flickor. Det var många under årens lopp. De stamnade förstås olika länge. Från tidiga år var det Marit, som kom till oss i Arvika och följde oss till Kristinehamn.

Hade aldrig sett eller åkt tåg förrän hon kom till oss då. Förra året fyllde hon 90 år. Hon blev gift med en av mormors torpare "Kross Oskar" och fick sitt hem på Heden, "Långa-Hia", ovanför kyrkan. Hon minns oss alla och kan berätta om gamla tider. Från senare år är det Elin, som kom 17-åring och stannade tills hon gifte sig. Hon kom medan pappa ännu levde. Hon talar ofta om hur mycken nytta hon haft av det hon lärde av mamma. Hon är änka nu och bor kvar i Kristinehamn. Står det någon gång något i Kristinehamns-posten om gamla kristinehamnare skickar hon mig ett urklipp. För några år sedan skrev redaktör Gunnar Grundel några barndomsminnen och nämnde då den "timide huvudläraren i matematik och fysik, Markus Modén, med sin vita man, yviga mustascher och buskiga ögonbryn, en hedersman och egentligen alltför snäll för denna världen." Elin trodde det skulle intressera mig. "T.o.m. jag tyckte det var roligt" skriver hon.

Mamma ägnade sig mycket åt handarbete. Tidigare sydde hon, men de sista åren virkade hon mest. Glad och intresserad åt allt nytt jag kunde ha med mig hem och visa. Nya spetsmönster skulle genast tas ut.

Hon spelade inte gärna piano ensam. Men på senare år spelade vi ofta à quatre mains. Vi försökte oss på sådant som hon spelat med pappa. Det satt kvar. Hon tyckte nog ibland, att det var tråkigt att hon ej hörde. Hon var ju inte alldeles döv som morbror Erik. Det var olika, olika tider. Alltid vid förkylning var det sämre. Men hon brukade säga; "Jag är så glad att se , så jag kan arbeta. Det är mycket ont jag slipper höra." Hon tyckte om att gå i kyrkan och var glad, när hon någon gång kunde höra något av predikan. Hon brukade skriva och berätta hur det gått. Var det komminister Johansson, som både sjöng och talade så det hördes i hela kyrkan, då hörde hon bra, men var det komminister Lund, då hörde hon inte ett dugg. Men hon var aldrig bitter utan alltid glad och nöjd.

Hon levde tills i mars 1931, och efter 1 juli var hemmet upplöst och allt skingrat. Nu hade de tre äldsta pojkar sina egna familjer och hem. Helge var ännu i Uppsala, men kom till Stockholm och fick så småningom sitt hem i Bromma med Barbro. Och jag fick också mitt hem i Karlstad efter 26 år i Söderköping.

Nu skall jag sluta här. Vad som sedan hänt i slakten hör andra generationer till. Det får bli temat vid senare släktmöten.

S l ä k t k r ö n i k a

1.

berättad av

Faster Sissi

vid ett släktmöte på Henstad, lördagen den 23 september 1972.

För 19 år sedan hade vi en släktträff hos Olle och Elsa på Drottninggatan. Då hade Sture forskat i Modéns-släkten och kommit på många förgreningar ända upp i 15-1600 talen. Vi som var med på det släktmötet har ju fått papper på de släktgrenarna.

Nu skall jag berätta litet, som jag hört berättas och även själv upplevat. Då skall vi gå till ett par, som vi alla här direkt eller genom ingifte kan känna oss släkt med, Markus och Matilda Modén, min pappa och mamma.

Pappas far var folkskolläraren och klockaren Per Modén d.y., som bodde i norra Branäs, en by på västra Klarälvsstranden i Dalby socken. Hans mor var Ingegerd Markusdotter, som kom från Gunneby litet längre norrut i Dalen. De hade 10 barn av vilka 9 st. blev vuxna. Pappa var äldst av dem och var född 1853. Per Modén var mycket musikalisk och som klockare skötte han ju musiken i kyrkan. Han var även känd som en duktig fiolspelarare. Det sägs, att om han var med på bjudningar och tog fram fiolen och började spela, kunde ingen sitta still. Där fanns "takter". Pappa hade ärvt sin fars musikintresse. Det berättas att han fick spela utgångsmarschen i kyrkan, då han var 12 år. Han lärde sig också spela horn hemma. På senare år spelade han även fiol, flöjt och klarinett. Men jag har inte hört talas om några musiklektioner mer än för sin far. Han var självlärd. Efter konfirmationen och slutad folkskola fick pappa resa till Karlstad och gå i läroverket. En kusin på hans mors sida fick också följa med. Med dessa båda pojkar följde pappas yngsta faster Johanna. Hon var född 29 febr. 1844. Hon skulle nu hushålla för dem, och kom sedan att ha skolhushåll för skolpojkar i ett par generationer. När jag började minnas henne, bodde hon V. Haga 11. (Åttkantsgatan). Det var faster i Haga eller "faster Haga", som hon allmänt kallades. Hon var en fin och from gammal dam. Sträng men aldrig med hårda ord. Hon fordrade ordning och hyfs av sina pojkar och den som ej rättade sig efter hennes regler fick ej bo där. Hon tyckte om musik och jag minns hur hon med förtjusning berättade om när hon hörde John Forsell sjunga "Den store vide flock" i domkyrkan. Hon älskade katter och när jag var barn hade hon en stor lurvig katt, "Murvel" som vi alltid skulle hälsa på, då vi kom till faster. Han satt på hennes arm och sträckte fram tassens åt oss. - Ja - pappa tog studenten i Karlstad 1876 och kom till Uppsala. År 1882 tog han fil. kand. och blev från 1883 extra lärare i Karlstad.

Så ska jag tala om mamma. Hennes far var Per Pollack, förvaltare vid Uddeholm. Och modern var Sigrid Amundsdotter från Likenäsa. De bodde på Likenäsa, som ligger några km. söder om Dalby kyrka. De fick 5 döttrar, varav en dog som barn, samt en son, som blev vår morbror Erik. Mamma var den yngsta av flickorna och föddes 1859. Hon föddes för tidigt och var mycket liten och klen. Det var visst inte så värst många skålpund hon vägde. Mormor ville det skulle bli nöddop. Det var barnmorskan, som förrättade dopet. Då hon frågade mormor vilket namn flickan skulle ha, svarade mormor: "Du får kalla henne vad du vill". - "Ja, då får det bli Matilda efter syster min", sa barnmorskan. Och Matilda fick hon heta, och överlevde gjorde hon ju.

Fadern dog tidigt. Mamma hade inte fyllt 5 år och morbror Erik var endast några månader. Mormor fick ej bo kvar så länge på Likaná, som var tjänstebostad, utan hon flyttade till Bada, söder om Torsby. Hon trivdes inte där, bara längtade tillbaka till Klarälvsdalen, och så småningom kom hon att bli ägare till Långav, som låg alldeles intill kyrkan söderut. Flickorna läste först hemma för guvernant, men fick sedan fara till Karlstad och gå i skola. De åkte häst ner. Den äldsta systern Karolina blev gift med Arvid Böhlmark och bosatte sig i Stockholm. Där ha vi Böhlmark - Pukeberg. Mamma och hennes syster Anna bodde hos moster Lina och morbror Arvid och fick ta lektioner i Stockholm. Mamma i sång och musik. Hon kunde sjunga på den tiden innan hon i 20-årsåldern blev hörselskadad. Mamma har även berättat att hon, när hon som barn hälsade på hos moster Lina fick följa dem till Operan och fick sitta emellan dem på parkett. Hon var liten till växten. Morbror Arvid lär ha varit mycket förtjust i flickan. Mamma hade en vana att göra anteckningar i almanackorna och från 1890 och efter 1892 har jag alla bevarade. Från tidigare år finns endast en och det är från 1879.

Nu kan vi fråga. Hur träffades de båda unga. Jag vet ingenting, men det står i almanackan 1879 i början av september, "Markus Modén här på avskedsvisit". De hade sina hem på var sin sida om Klarälven. På den tiden fanns inga broar över älven där uppe, och det var långt mellan färjställena. De rodde nog.

Markus reste till Uppsala och Matilda var på Långav. Så får vi hoppa till 1887. Då vigdes de i Dalby kyrka den 22 augusti. Och det blev lagom att flytta in i det första hemmet, Hamngatan 6 i Karlstad, tills skolan skulle börja. Det huset finns ännu kvar. Mitt emot viadukten vid "Löfbergs lila". Där föddes deras första barn 1888 Per Olov (Olle) och nästa år kom Erik Johan Pollack (Jonne). I augusti 1890 flyttade de till Klara. Hörnhuset Sandbäcksgatan - Växnäsgatan, snett mot teatern. Det huset finns också kvar, men det stod häromdagen i N.W.T. att det snart skulle bort. Där föddes den tredje pojken Agne Bruno. Almanacksanteckningar från denna tid visar, att de ofta hade gäster bortifrån. Släktingar kom på besök, bodde där, och umgänget med vänner från staden var flitigt. Året 1893 den 7 november invigdes teatern och det var besök där ofta. Bl.a. som gavs var Frihetsbröderna, Konung för en dag, Hamlet, Kära släkten och Tiggerstudenten.

I januari 1896 blev pappa rektor i Arvika och familjen fick då sitt hem i skolhusets övre våning. Året därpå i september föddes jag där. Jag fick heta Sigrid efter mormor, Ingegerd efter farmor och Johanna efter faster Haga. Jag har inte många tydliga minnen från den tiden. Men när jag ser kort och läser anteckningar, så tycker jag att jag minns både personer och saker. - Jag fick i våras en bok skriven av en Arvika-pojke, professor Arvid Wallgren. Han berättar där om Arvika skola vid sekelskiftet. Först hade han gått tre år i flickskolan och skulle sedan tentera in i läroverket. Han skriver "Inträdesprövningen gjordes av rektor Markus Modén. Denne allmänt omtyckte lärare fick vi aldrig såsom klassföreståndare. Då vi nådde 5:e klassen där han undervisade, hade han redan flyttat från Arvika. Trots att vi inte hade honom såsom lärare var han den av alla lärarna, som jag bäst lärde känna. Jag var bekant och lekkamrat till två av hans söner, Olle och Agne, och var ofta hembjuden gästfria i läroverket boende rektorsfamiljen. Modén var vänlig och tillmötesgående mot alla och mycket omtyckt av oss pojkar. Vi som var lekkamrater till Olle och Agne lärde oss också att uppskatta deras rara och ärevliga mamma." Jag förstår att det var mycket gästfritt där. Det syns på anteckningarna. Och där spelades nog mycket. Pappa och mamma spelade à quatre mains.

Denna tid var pappa också ledare för sångkören i Arvika kyrka. Det var den nuvarande Arvika västra kyrka. Någon annan fanns ej då.

Arvika - tiden varade till i augusti 1902, då pappa blev adjunkt vid läroverket i Kristinehamn och då huvudlärare i matematik och fysik. Vi bodde först i en våning i hörnet av Kungsgatan - Tegelslagaregatan. Det huset är borta nu. Vårterminen 1903 var pappa sjukledig och vistades då vid Mörsils sanatorium i Jämtland. Jag tror att han blev kry efter det. På hösten inköptes gården Nya Kyrkogatan 9, som sedan blev vårt hem.

Under alla dessa år reste familjen så fort skolan var slut till det kära Dalby. Då for vi först till faster Haga och sedan med Karlstad - Munkforsbanan från Karlstad till Sjögränd. Där bytte vi tåg fast det knappast var mer än 15 - 20 min. resa kvar till Edebäck. Ett litet tåg med två bänkar i var kupé, som låstes till utifrån. I Edebäck låg vi över natt på Gästgivargården, där de kände oss år från år. Klockan 5 på morgonen skulle vi ner till båten, Vingång. Nu hade vi en lång dagsresa framför oss, men vi tyckte alltid det var roligt och spännande. Skulle det vara mycket timmer i älven, skulle vi få se de samma människor som förr nere vid stranden för att ta emot frakt o.d.från båten? Det var roligt att titta ner då maskinerna kom igång. Vi kände igen maskinisten och eldaren. Vi såg på då de ibland måste peta undan stockar om det blev för tätt. Ibland hände det att en präm var med. Där strandkanterna var höga, var det ofta en massa hål. Där flög backsvalar ut och in. På ett ställe var alltid en stor S:t Bernhardshund nere och viftade igenkännande på svansen, när någon av besättningen gick i land. Det fanns inga bryggor utan en lång landgång lades ut. Så fick vi äta middag på båten, och det var ju också spännande för oss barn. I allmänhet kom vi inte fram till Långav förrän vid 6 - 7 tiden, ibland senare om det varit lågt vatten eller mycket timmer. Vi bodde hos mormor på Långav, där också mammas systrar med familjer bodde. Där hade kusinerna roligt med varandra. De var ju äldre än jag, så jag var för liten att orka vara med på deras fotvandringar o.d. Men på bjudningar var vi alla med. Åkte trilla och såg på lysmaskarna utefter vägkanten, då vi for hem på kvällen. Vår familj hade under flera år fått bo i sätern några veckor, för att pappa behövde den friska luften för sina lungor. Där bodde vi i en liten säterstuga med ett kök och en mjölkkammare. Öppen spis i köket. Men sedan pappa varit i Mörsil, lät mormor bygga ett riktigt hus åt oss i Persbyhallasäteren, en liten bit från stugorna.

År 1904 skulle det bli ett barn till i familjen. Eftersom vi i alla fall skulle vara hos mormor på sommaren reste mamma och jag, som ännu inte hade börjat skolan, upp till mormor i början av maj och den 24 maj föddes vår lilla - bror. Pappa och pojkar och vår duktiga Marit som skötte om familjen, kom så snart skolan var slut, ivriga och nyfikna på den lille. Han döptes däruppe till Arvid Helge. På Långav hade förut ett barnbarn till mormor kommit till världen. Det var min kusin Hillevi Otterborg, nu 90 år fyllda och bor i Uppsala. Jag hälsar på henne varje gång jag är i Uppsala, och hon vill alltid prata om Dalby, dit hon reste så länge hon orkade och morbror Erik fanns kvar på Eriksborg. Ännu en liten i slakten är född på Långav, ett barnbarnsbarn till mormor. 1916 föddes Anna Maja där. Agne hade skött egendomen under mormors sista tid. 1914 dog hon och Agne och Ragnhild gifte sig 1915 och fick sitt första hem där och var kvar tills det blev sålt. Huset är nu rivet sedan många år. På tomten ligger prästgården och församlingshemmet. Ett minne från gamla tider finns dock kvar och det är den stora björken som planterades 1862 av Erik Edgren, sväger till mormor. Nu är den fridlyst och står inom kyrkogården som har utvidgats åt det hållet. Åker ni Klarälvsdalen upp och kommer till Dalby kyrka, så stanna till litet utanför kyrkogårdsmuren.

Överdelen på portalen in till kyrkogården har morbror Erik skänkt. Går ni in så hittar ni Sigrid och Per Pollacks grav och morbror Eriks. Moster Lina och morbror Arvid Böhlmark ligger inom samma grav. Så finns Per Modén, klockaren och Johanna Modén "faster Haga" och många fler i släkten. — Men ni skall se åt det sydvästra hörnet av kyrkogården. Där står den stora björken "Dalbybjörken", som den kallas. Då skall ni äldre tänka på att i den har era pappor klättrat och lekt som barn. För de yngre blir det farfar och morfar. Och nedtill fanns den flitigt använda ringen, som skulle kastas på kroken. Den roade både äldre och yngre. Den är förstas borta nu. Björken är väldigt vid. De nedre grenarna är tjocka som stammar och själva stammen är som refflad längsmed.

Nu återgår vi till Kristinehamns hemmet. Vad hade pappa för sig när skolarbetet var över. Ja, musiken var nog det första. Han hade mycket noter. Mamma och han spelade ju à quatre mains. Det fanns symfonier av Haydn och Beethoven. Och många operor t.ex. Don Juan, Figaros bröllop. Och mycket annat. Han samlade även på böcker och band själv många. Och så fotograferade han. Det började han med redan i Arvika. Arvid Wallgren skriver om det också. "Modén var mycket intresserad av amatörfotografering, troligen en av de första i Arvika och utnyttjade ofta elevgrupper som motiv. Jag minns så väl en dag, då vi uppställdes på den plats där kyrkan senare byggdes och Modén med stativ och mörk duk över huvudet avkonterfejade oss." Pappa framkallade och kopierade själv. T.o.m. i Halla, där allt var så primitivt. Han hade en röd fotogenlampa, ett par porslins-skålar och kopieringsram. Där hade han god hjälp av Agne, som var hans trogna följeslagare och passopp. Jag antar att han bar fram vatten och tömde. Det föranledde Jonne, som alltid skulle hitta på nya namn och ord att kalla honom för "fotograf-Mattes" och "efterhärmarer-Mattes." — Pappa ritade också. Det var nog mest i yngre år. Ett porträtt av mamma hade han ritat och hade med i Uppsala och i Arvika fanns de ritade tavlorna redan, som sedan satt uppe i Kristinehamn. Men när han 1913 blev sjuklig började han måla. Medan han ännu var frisk gjorde han långa promenader med oss barn, och även mamma var med ibland. När vi gick till Björkforsen, Mellankvarn och Sannaskogen, som på den tiden var rena landet, pekade han ofta på Ärenpris, den vackraste blomman han visste. Vi kallade den för pappas blomma och sedermera när barnbarnen kom fick den heta farfars blomma. Och i Halla var det förstas långa skogspromenader. Där visade han oss på utsikterna. Bergkammarna och vid klar sikt kunde vi se Älgklinten, där norska gränsen gick. Tuggkåda kunde pojkar lära sig hitta. Jag nådde inte upp att ta de hårda gula knopparna på granstammen. Det måste vara den rätta sorten. Den andra var "görkåda", som måste spottas ut, om det blev en sådan. Pojkarna täljde pilar och pappa gjorde vattenhjul. Och "ringen på kroken" gjordes i Halla ävenså. Han gjorde tavelramar av trädgrenar till enkla tavlor till nya stugan i Halla. Så gjorde ju också Olle på Långstad.

Hemmet var gästfritt som jag sagt förut. Själv minns jag ju bara Kristinehamnstiden. En av pappas kolleger, Waldemar Nyberg kallade vårt hem "hotell Marconi". Och till "Marcie hus" kom ofta gäster. De tre stora pojkar kom ju så smänigom bort till skolor och arbeten, men de kom alltid hem, då det gick, till helger, födelsedagar och namnsdagar t.o.m. Och de kom med sina fästmor. Olle kom först med Elsa. De förlovade sig 1910. Sedan kom Agne med Ragnhild. De förlovade sig i Dalby 1913. Pappa fick vara med på de pojkarnas bröllop. Agnes var midsommarafton 1915 i Falun och Olles samma år i september i Karlstad. Men han fick ej se något barnbarn. Anna Maja var visserligen född, men i Dalby, som jag sagt förut, och pappa var ju i Kristinehamn och var sjuk. Han gick bort i juni 1916.

Mamma bodde sedan kvar i Hemmet, som blev samlingspunkt för oss alla under 15 år. Agne och Ragnhild bodde först på Karaby utanför Kristinehamn, men kom så småningom till Henstad. Till Karlstad kom också Olle och Elsa 1920. Jonne gifte sig med Gulli och deras bröllop stod på Karaby hos Agne och Ragnhild 1918. De bodde även i Karlstad, först på Sommarro, sedan i Klara. Det kom barharn till stor glädje för farmor. Det blev 8 st. Efter farmors död kom 3 barnbarn till, Anders, Inga och Pelle. Det skulle ha varit 11 kusiner här idag, men en har gått bort, vår kära Karin. Mamma hade också skolpojkar inackorderade de första åren sen hon blev ensam, och så fick hon ha Anna Maja hos sig. Hon gick i skolan i Kristinehamn. Det var "hennes flicka." Helge gick först ut skolan i Kristinehamn och kom till Karlstad, och även han bodde hos faster Haga. Jag tror hon slutade året efter, med sina pojkar. De sista åren av sitt liv bodde hon i Branäs i Dalby. Hon dog 1930. Helge kom efter studenten 1922 till Uppsala. Det var roligt, då han kom hem. Mamma skrev ofta brev till sina frånvarande barn. Hon var en duktig brevskriverska. Då jag var borta kom det brev minst en gång i veckan. Hon ville nog gärna ha svar och det fick hon nog också. Jag skall läsa litet ur ett brev till mig skrivet på våren 1928. "Nu har studenterna rest, och du kan tro jag hade tre förutom Helge. Kristinehamnsborna är rädda för besväret. Det var ej mer än tandläkare Risén och guldsmed Bergströms änka, som anmält sig att ta emot gäster. Helge bad innan han for till Karlstad, att jag skulle försöka ta emot en teol. stud. Löfqvist från Uppsala jämte Skantz och de skulle få ligga i bokrummet. De skulle komma med $\frac{1}{2}$ 4-tåget och äta middag här. Vi väntade och när kl. blev 4 kommer Helge inrusande i köket och talar om att de blivit bjudna på bilskjuts och ätit middag och att han ej visste det förrän i sista stund. De gingo direkt till skolan för att ordna och komma igen kl. 8, för att spisa kvällen. Då hade Helge ännu en student med sig, som inget husrum hade fått och han skulle ligga på golvet bara han finge stanna. Jag hade lyckligtvis ett par lakan kvar och fick ligga i din soffa. Hade jag inte haft Erik (morbror Erik var på besök) kunde jag haft plats för tre studenter där uppe. Det var så roligt med dessa unga, de voro så rara och jag var imte alls generad för dem. Hela f.m. i går arbetade de på skolan och voro matfriska till middagen. De åto hård smörgås med tomater i oändlighet. En väldigt stor gös gick åt och sur mjölk. Kl. en kvart över sju gingo Anna Maja och jag till aulan ty vi hade biljetter till läktaren. Vi kom just lagom till första bänken. Det var rätt mycket folk oaktat biljetterna voro dyra 2:50 i salen och 1:50 på läktaren. De spelade alldeles utomordentligt bra allesammans och roligt var det fast jag inte kunde höra. Helge skötte sig bra och var egenkännlig med ett långt svart skägg. Han sjöng ensam i en tablå. Tänk, att Helge kan spela så bra, som annars är så blyg, sa Dina!" (En god vän till familjen.) — Mamma älskade blommor och hade fullt i fönstren av alla möjliga sorter. Hon var ivrig att få skott av sådana hon inte hade förut. Och gav i sin tur gärna bort skott. Och hon hade tur med att få dem att blomma. Hon skriver i ett brev: "Fröknarna på Sanna förväntar sig över mina härliga blommor. Den lilla fröken sa, att hon ej kan låta bli att titta upp, när hon går förbi. Hängfuchsian var underbar tyckte hon. Mina små blom barn går det långsamt med. Det blir så många lika, 2 prinsessor, 2 mörkröda som Ragnhilds, 2 helvita, 1 lila. Ännu finns det 3 st., som jag inte vet hurudana de blir."

Mamma hade hjälp i hemmet. Det var mycket att sköta om. De äldre av er minns nog hur det var hos farmor. 7 rum och kök, tamburer, 4 trappor, vind och vindskontor. Flera uthus på gården. Och kakelugnar att elda i och kokskamin i yttre tamburen. Men hon hade stor organisationsförmåga och kunde lära upp sina flickor. Det var många under årens lopp. De stamnade förstås olika länge. Från tidiga år var det Marit, som kom till oss i Arvika och följde oss till Kristinehamn.

Hade aldrig sett eller åkt tåg förrän hon kom till oss då. Förra året fyllde hon 90 år. Hon blev gift med en av mormors torpare "Krass Oskar" och fick sitt hem på Heden, "Långa-Hia", ovanför kyrkan. Hon minns oss alla och kan berätta om gamla tider. Från senare år är det Elin, som kom 17-åring och stannade tills hon gifte sig. Hon kom medan pappa ännu levde. Hon talar ofta om hur mycken nytta hon haft av det hon lärde av mamma. Hon är änka nu och bor kvar i Kristinehamn. Står det någon gång något i Kristinehamns-posten om gamla kristinehamnare skickar hon mig ett urklipp. För några år sedan skrev redaktör Gunnar Grundel några barndomsminnen och nämnde då den "timide huvudläraren i matematik och fysik, Markus Modén, med sin vita man, yviga mustascher och buskiga ögonbryn, en hedersman och egentligen alltför snäll för denna världen." Elin trodde det skulle intressera mig. "T.o.m. jag tyckte det var roligt" skriver hon.

Mamma ägnade sig mycket åt handarbete. Tidigare sydde hon, men de sista åren virkade hon mest. Glad och intresserad åt allt nytt jag kunde ha med mig hem och visa. Nya spetsmönster skulle genast tas ut.

Hon spelade inte gärna piano ensam. Men på senare år spelade vi ofta à quatre mains. Vi försökte oss på sådant som hon spelat med pappa. Det satt kvar. Hon tyckte nog ibland, att det var tråkigt att hon ej hörde. Hon var ju inte alldeles döv som morbror Erik. Det var olika, olika tider. Alltid vid förkylning var det sämre. Men hon brukade säga; "Jag är så glad att se , så jag kan arbeta. Det är mycket ont jag slipper höra." Hon tyckte om att gå i kyrkan och var glad, när hon någon gång kunde höra något av predikan. Hon brukade skriva och berätta hur det gått. Var det komminister Johansson, som både sjöng och talade så det hördes i hela kyrkan, då hörde hon bra, men var det komminister Lund, då hörde hon inte ett dugg. Men hon var aldrig bitter utan alltid glad och nöjd.

Hon levde tills i mars 1931, och efter 1 juli var hemmet upplöst och allt skingrat. Nu hade de tre äldsta pojkarna sina egna familjer och hem. Helge var ännu i Uppsala, men kom till Stockholm och fick så småningom sitt hem i Bromma med Barbro. Och jag fick också mitt hem i Karlstad efter 26 år i Söderköping.

Nu skall jag sluta här. Vad som sedan hänt i släkten hör andra generationer till. Det får bli temat vid senare släktmöten.

Malaga

17001-29.207 - 29.593

Olof Nilsson
tab. 1

Anders Olofsson Pålack
tab. 2

Anders Andersson Pollack
tab. 3

Anders Andersson Pollack
tab. 4

Jacob Andersson Pollack
tab. 5

Anders Adam
tab. 6

Jacob
tab. 7

Petter Erik
tab. 8

Johan Olof
tab. 9

Sigrid Modén
slöjdlärare på
Broby, utaufer
Söderköping.
Broby var ett hem
för vanartiga
flickor.

=====
Tab. 1

Olof Nilsson, f.1640 i Nyhammars socken i Söderbärke. Dagkarl vid Malingsbo Bruk. Gift 29/9 1685 med Chatarina Andersdotter. Död 1734 i Malingsbo.

Tab. 2

Anders Olofsson Pålack, f.1687 i Malingsbo. Gift 1:0 7/6 1713 i Skinnskatteberg med Britta Andersdotter i "Plöjningen". Flyttade 1746 till Skinnskatteberg. - Kallas för klockaren och hammarsmeden.

Tab. 3

Anders Andersson Pollack d.ä. f.1715, antagl. i Malingsbo. Gift 3/10 1736 i Söderbärke med Lisa Andersdotter (död 1768). Hammarsmed. Synes hava vistats i Malingsbo, Söderbärke, Gunnilbo, Tärna, Ö:a Vingåker, Krämbol, Näshulta, Bo hammare. Drunknade i Gunnilbo 1795.

Tab. 4

Anders Andersson Pollack d.y. f.18/5 1737 i Malingsbo. Gift med Chatarina Andersdotter år 1761 (Ch.A. född i Sunnansjö 1742. Död i Tärna Bruk 1787.) Hammarsmedsmästare. Synes ha vistats i Malingsbo, Gunnilbo, Tärna Bruk. Död 1821.

Tab. 5

Jacob Andersson Pollack, f.19/12 1777 i Tärna Bruk. Gift 1805 med Anna Adamsdotter från Gunnilbo (född 1784, död 1869 i Dalby). Mästersven 1802. Senare Hammarsmedsmästare. I Sävsen erhöll han bergskollegiets medalj med påskrift "Svenska bergsmäns hedersmärke för skicklighet och flit". Synes ha vistats: - 1807 i Tärna Bruk, 1809-1813 Thyfors Bruk, Säfsnäs, 1813-1815 Ullevad, Nölnagga, 1815-1818 Thyfors Bruk, 1818-1821 Gryts Övra Bruk, 1821-1825 Gravendal, Säfsnäs, 1825 Järna. Död 1836 i Snå Bruk i Järna.

Tab. 6

Anders Adam Pollack, f.1809 i Thyfors. Hammarsmedsmästare. Gift 1833 med Chatarina Hällsling. Flyttade 1843 till Ny i Värmland. Emigrerade på 1860-talet till Nebraska, USA. Död 1867.

Tab. 7

Jacob Pollack f.1816 vid Thyfors. Hammarsmedsmästare. Gift med Stina Lisa Fernström (f.1811). Död 1883 vid Thyfors.

Tab. 8

Petter Erik Pollack, f.1819 i Gryts Övra Bruk(17/8) Nerike. 1843-1845 bokhållare vid Munkfors bruk. Sedan förvaltare vid Likaná och Femtå bruk under Uddeholm. Gift 26/12 1849 med Sigrid Amundsdotter från Likenäs (f. 10/2 1826, dotter till Amund Persson och Sigrid Olsdotter, död 15/8 1914). Död på Likaná 9/7 1864.

Barn: Carolina f. 1850 d. 1914 = Lina Böhlmarke
Hanna f. 1852 d. 1926
Anna f. 1854 d.
Sofia f. 1856 d.
Matilda f. 1859 d. 1931 = Matilda Modén
Erik f. 1864 d. 1947 = Sigrids mamma

Tab. 9

Johan Olof (Janne) Pollack, f.1822 vid Gravendal. Förvaltare å Övra Bada. Gift med Adele Myrin, dotter till brukspatron Erik Gust. Myrin. Bada, och h.h. Sara Elisabet Geijer. Janne Pollack dög 1903 å Bada. Dotter: Anna Elisabet Aliee gift 1884 med major Mauritz Söderhielm (f.1840, d.1918). Aliee P, var född 1859. Död 1931.

Barn: Georg Sixten Mauritz Söderhielm, f.1885, kapten vid Inf. kårn. reg.-intendent vid Hälsinge reg..
Filip.

Tab. 10. Anna Chatarina (Karin) Pollack, f.1/4 1825 i Säfsnäs. Död 20/10 1911 i Långaf. Dalby. Gift i Dalby 1849 med Nils Leonard Fröman, f. i Järna 1819. Död i Långaf 1873.